

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.12.2003
KOM(2003) 827 endelig

2003/0326 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om tildeling af kompetence til Domstolen til at afgøre tvister om EF-patenter

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

BEGRUNDELSE	4
1. Baggrund	4
2. EF-patenter	4
3. Domstolsordning for EF-patenter	5
4. Overgangsperiode	5
5. Behov for EU-foranstaltninger	6
6. De foreslåede bestemmelser	6
RÅDETS AFGØRELSE om tildeling af kompetence til Domstolen til at afgøre tvister om EF-patenter	9
FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET	12
Titel: Forslag til Rådets afgørelse om tildeling af kompetence til Domstolen til at afgøre tvister om EF-patenter	12
1. BUDGETPOST (nummer og betegnelse)	12
2. SAMLEDE TAL	12
3. BUDGETSPECIFIKATIONER	12
4. RETSGRUNDLAG	12
5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE	13
5.1. Behov for EU-foranstaltninger	13
5.1.1. Mål	13
5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen	13
5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten	13
5.3. Gennemførelsesmetoder	14
6. FINANSIELLE VIRKNINGER	14
7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER	14
8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING	14
8.1. Resultatopfølgningsystem	14
8.2. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres?	14
9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG	14
KONSEKVENSANALYSE FORSLAGETS KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE, HERUNDER ISÆR SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER (SMV'er)	15

Forslagets titel	15
Dokumentets referencenummer	15
Forslaget	15
Konsekvenser for virksomhederne	15
Høring af de berørte kredse	17

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Patentbeskyttelsen i EU har længe været baseret på to systemer, men ingen af disse er hjemlet i en fællesskabsretsakt: Nationale patenter meddeles af de nationale patentmyndigheder i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning. Beskyttelsens virkning er begrænset til denne medlemsstats eget område. Ved eventuelle tvister skal patentrettighederne håndhæves ved de kompetente nationale retter. Europæiske patenter meddeles af Den Europæiske Patentmyndighed, der er oprettet ved konventionen om meddelelse af europæiske patenter (den europæiske patentkonvention) af 5. oktober 1973. Den europæiske patentkonvention fastsætter materiel patentret og indfører én enkelt procedure til meddelelse af patenter. Et europæisk patent giver, så snart det er meddelt, beskyttelse i de kontraherende stater, rettighedshaveren har designeret. Den harmoniserede patentret, der er fastlagt i den europæiske patentkonvention, omhandler i alt væsentligt kun tiden, indtil der er meddelt europæisk patent. Patentets virkninger bestemmes efter den respektive nationale patentret i hver af de designerede kontraherende stater. Ved eventuelle tvister skal sagen også behandles ved de kompetente nationale retter. Denne situation, hvor patentrettighederne alene meddeles i eller med virkning for bestemte EU-medlemsstater, og hvor rettighedshaveren kan blive nødt til at anlægge sag om de samme patentspørgsmål i flere medlemsstater, muligvis endog med forskelligt udfald, er længe blevet kritiseret for at være uhensigtsmæssig og uegnet for en europæisk industri, der opererer i det indre marked. Medlemsstaterne har allerede tidligere udfoldet store bestræbelser for at rette op på denne situation på EU-plan. EF-patentkonventionen, som tog sigte på at indføre et EF-enhedspatent, blev undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975 og efterfulgtes den 15. december 1989 af en aftale om EF-patenter og bl.a. en protokol om bilæggelse af retstvister vedrørende krænkelse af EF-patenter og vedrørende disses gyldighed. Disse aftaler er dog aldrig trådt i kraft.

2. EF-PATENTER

Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000 lancerede et generelt program for at øge EU-økonomiens konkurrenceevne og tog i denne forbindelse på ny sagen op. Som konkret forbedringstiltag opfordrede Rådet til at indføre et EF-patentsystem for at rette op på de nuværende mangler ved den retlige beskyttelse af opfindelser. Formålet var at tilskynde til at investere i FoU og bidrage til den samlede økonomis konkurrenceevne. Efter Det Europæiske Råd i Lissabon fremsatte Kommissionen den 1. august 2000 et forslag til Rådets forordning om EF-patenter [KOM(2000) 412 endelig], som indeholdt de relevante bestemmelser om EF-patenter, bl.a. bestemmelser om indførelse af et EF-enhedspatent og de rettigheder, der er knyttet til patentet, mulighederne for at håndhæve disse rettigheder, ugyldighedsgrunde og ordningerne for forvaltning af meddelte EF-patenter, f.eks. den årlige fornyelse. Ifølge forslaget meddeles EF-patenter af Den Europæiske Patentmyndighed. Med henblik herpå skal Fællesskabet tiltræde den europæiske patentkonvention og give Den Europæiske Patentmyndighed beføjelse til at meddele EF-patenter. Den Europæiske Patentmyndighed kan således meddele europæiske patenter og EF-patenter efter de samme regler, der er fastlagt i den europæiske patentkonvention. Det garanterer ensartethed og retssikkerhed inden for

patentretten i Europa. Samtidig kommer Den Europæiske Patentmyndigheds store sagkundskab som behandlende patentmyndighed EF-patenter til gode.

3. DOMSTOLSORDNING FOR EF-PATENTER

Oprettelsen af en domstolsordning for EF-patenter er en afgørende bestanddel i EF-patentsystemet. EF-patenter med virkning for alle medlemsstaternes område vil ikke kun være reguleret ved de ensartede fællesskabsretlige bestemmelser, der er fastlagt i Rådets forordning om EF-patenter, men vil også senest i 2010 efter en overgangsperiode, hvor de nationale retter fortsat har kompetence på sagsområdet, kunne håndhæves ved en EF-retsinstans, hvis afgørelser har virkning for hele Fællesskabet.

Hjemlen til oprettelse af en domstolsordning for EF-patenter blev indsat i EF-traktaten ved artikel 2, nr. 26 ff., i Nice-traktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union, traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og visse tilknyttede akter, som trådte i kraft den 1. februar 2003, hvorved artikel 229 A og artikel 225 A blev indsat i EF-traktaten. Det foreslås, at domstolsordningen for EF-patenter oprettes ved to rådsafgørelser vedtaget på grundlag af nævnte artikler.

For at Domstolen kan udøve domstolskompetence med hensyn til EF-patenter, skal den tillægges kompetence hertil. I henhold til EF-traktatens artikel 229 A kan Rådet vedtage bestemmelser med henblik på at tillægge Domstolen kompetence i et omfang, der fastsættes af Rådet, til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af EF-traktaten, hvorved der indføres fællesskabsretlige industrielle ejendomsrettigheder. Nærværende afgørelse indeholder bestemmelser om tildeling af kompetence vedrørende EF-patenter og fastsætter omfanget af denne kompetence (artikel 1 og 2). Som fastsat i EF-traktatens artikel 229 A henstiller Rådet med hjemmel i nævnte artikel til medlemsstaterne at vedtage bestemmelserne om tildeling af kompetence i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser (artikel 3).

Kommissionen har forelagt Rådet et separat forslag til afgørelse i henhold til EF-traktatens artikel 225 A og 245, hvori den foreslår, at der oprettes en særlig retsinstans, benævnt "EF-Patentretten", der knyttes til Domstolen, og som har kompetence til som første instans at afgøre tvister om EF-patenter. Forslaget til afgørelse indeholder desuden de bestemmelser, der er nødvendige for, at Retten i Første Instans kan varetage sin nye funktion som appelinstans i henhold til EF-traktatens artikel 225, stk. 2, vedrørende afgørelser truffet af EF-Patentretten.

4. OVERGANGSPERIODE

I overensstemmelse med den fælles politiske linje, som Rådet nåede til enighed om den 3. marts 2003, skal EF-retsinstansen oprettes senest i 2010. I mellemtiden vil nationale retter i medlemsstaterne have kompetence til at pådømme sager om EF-patenter. Dette er af betydning for EF-patenter, der træder i kraft inden oprettelsen af domstolsordningen for EF-patenter. Forordningen om EF-patenter vil indeholde særlige bestemmelser om denne overgangsperiode. Hver medlemsstat skal således til dette formål udpege et begrænset antal nationale retter, der skal have den kompetence, som ved udløbet af overgangsperioden tillægges Domstolen. I henhold

til artikel 2 i nærværende afgørelse vil sager, der allerede er anlagt ved nationale retter, når tildelingen af kompetence til Domstolen får virkning, blive behandlet af de kompetente nationale retter.

5. BEHOV FOR EU-FORANSTALTNINGER

Denne afgørelse om domstolsaspekterne ved Fællesskabets patentsystem skal rette op på de nuværende mangler ved den aktuelle situation mht. patentbeskyttelsen i EU. Formålet er at indføre en patentbeskyttelse, der har virkning for hele Fællesskabet, og som kan håndhæves ved én enkelt retsinstans, der anvender ensartede regler. Denne målsætning kan kun nås på fællesskabsplan.

6. DE FORESLÅEDE BESTEMMELSER

Artikel 1 – Tildeling af kompetence til Domstolen

Denne artikel fastsætter det sagsområde, hvor Domstolen tillægges enekompetence.

Ved litra a) får Domstolen kompetence til at afgøre tvister om krænkelse af EF-patenter og om disses gyldighed. Hvilke arter af sager der kan anlægges, fastsættes i forordningen om EF-patenter. Ifølge udkastet til forordning om EF-patenter kan der anlægges sag om at bringe krænkelsen til ophør (artikel 33, 43) og sag om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelser (artikel 34). Retten kan også afsige kendelse om beslaglæggelse af de patentkrænkende frembringelser eller andre passende sanktioner (artikel 43). For så vidt angår EF-patenters gyldighed, kan der ifølge udkastet til forordning anlægges sag om ugyldigkendelse (artikel 31) og fremsættes modkrav med påstand om ugyldigkendelse (artikel 32).

Hvis der er udstedt et supplerende EF-beskyttelsescertifikat, som forlænger beskyttelsesperioden for en opfindelse, der er beskyttet ved et EF-patent, skal tvister om krænkelse af dette patent eller dets gyldighed også henhøre under Domstolens kompetence. Kommissionen agter i denne henseende at fremsætte et forslag til indførelse af et supplerende EF-beskyttelsescertifikat, som forlænger den beskyttelse, EF-patenter giver, således som det er tilfældet for nationale patenter i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1768/92 af 18. juni 1992 om indførelse af et supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler [EFT L 182 af 2.7.1992, s. 1-5] og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1610/96 af 23. juli 1996 om indførelse af et supplerende beskyttelsescertifikat for plantebeskyttelsesmidler [EFT L 198 af 8.8.1996, s. 30-35].

Ved litra b) tillægges Domstolen kompetence til at afgøre tvister om udnyttelse af opfindelsen efter offentliggørelsen af EF-patentansøgningen eller en ret på grundlag af tidligere udnyttelse af opfindelsen. I denne henseende kan der ifølge udkastet til forordning om EF-patenter fremsættes krav om en rimelig erstatning over for enhver, der i tiden mellem offentliggørelsen af EF-patentansøgningen og meddelelsen af EF-patentet har udnyttet opfindelsen på en måde, som ville være forbudt i medfør af det meddelte EF-patent (artikel 11 og 35). Desuden er der i udkastet til forordning om EF-patenter fastsat en ret på grundlag af tidligere udnyttelse af opfindelsen (artikel 12 og 36). Hvis en opfindelse blev udnyttet inden indleveringsdagen for den ansøgning, på grundlag af hvilken EF-patentet er meddelt, har den tidligere bruger

ret til at fortsætte udnyttelsen af opfindelsen i virksomheden og kan gøre denne ret gældende over for EF-patentet eller et supplerende EF-beskyttelsescertifikat.

Ved litra c) tillægges Domstolen også kompetence med hensyn til foreløbige forholdsregler inden for det tildelte sagsområde. For så vidt som Domstolen har kompetence med hensyn til EF-patenter, kan omstændighederne gøre det nødvendigt at foreskrive passende foreløbige forholdsregler i henhold til EF-traktatens artikel 243, inden der kan træffes en afgørelse i hovedsagen. Kompetencetildelingen med hensyn til at foreskrive foreløbige forholdsregler er ikke begrænset til verserende sager, men gælder også, selv om der endnu ikke er anlagt en hovedsag. Domstolen skal desuden have kompetence til at træffe bevissikrende forholdsregler, som der vil blive fastsat bestemmelser om i Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om oprettelse af EF-Patentretten og om appel til Retten i Første Instans.

Ved litra d) får Domstolen kompetence til at tilkende erstatning eller godtgørelse i de tilfælde, hvor den tillægges kompetence i henhold til nr. 1-3 i denne artikel. Erstatningskrav, der falder ind under denne kategori, er omhandlet i artikel 44 i udkastet til forordning om EF-patenter, hvorefter der f.eks. kan ydes erstatning til EF-patenthaveren, bl.a. ved krænkelse af et EF-patent, men også til tredjemand for dennes krav mod rettighedshaveren, når rettighedshaveren har udøvet sine rettigheder uretmæssigt og har forvoldt tredjemand skade. Endelig kan der ifølge Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om oprettelse af EF-Patentretten og om appel til Retten i Første Instans ydes erstatning for de skader, der er lidt som følge af foreløbige eller bevissikrende forholdsregler.

Ved litra e) får Domstolen kompetence til at ikende tvangsbøder ved manglende opfyldelse af en af EF-Patentretten truffet afgørelse eller afsagt kendelse, der består i en forpligtelse til at handle eller undlade at handle. EF-Patentretten bør selv kunne ikende tvangsbøder ved manglende opfyldelse af dens afgørelser eller kendelser. Giver EF-Patentretten f.eks. pålæg om at bringe en krænkelse til ophør, bør den samtidig kunne afsige en kendelse, hvorved den manglende opfyldelse sanktioneres med en forpligtelse til at betale et bestemt beløb. Hvis en sådan kendelse krævede et særskilt søgsmål ved de nationale retter, kunne der gå kostbar tid tabt med at sikre, at EF-Patentrettens afgørelse blev overholdt.

For så vidt som Domstolen ikke tillægges kompetence ved denne afgørelse, har de nationale retter fortsat kompetence. I denne henseende præciseres det i artikel 46 i udkastet til forordning om EF-patenter, at de nationale retter fortsat er kompetente til at behandle sager, der ikke henhører under Domstolens enekompetence, hvilket f.eks. gælder for tvister om ejerforholdet til et EF-patent.

Artikel 2 – Overgangsbestemmelser

Artikel 2 indeholder en overgangsbestemmelse om omfanget af kompetencetildelingen. EF-retsinstansen oprettes først efter en overgangsperiode, hvor de nationale retter har kompetence. Der melder sig det spørgsmål, i hvilket omfang tildelingen af kompetence til Domstolen vil gælde for tvister, der allerede verserer, når kompetencetildelingen får virkning. Artikel 2 indeholder en meget klar bestemmelse, hvorefter tvister, der er anlagt ved en national ret, inden Domstolen får tillagt kompetence, ikke berøres af kompetencetildelingen. De vil derfor blive behandlet af den respektive nationale ret, ved hvilken sagen allerede verserer.

Artikel 3 – Medlemsstaternes vedtagelse

I artikel 3 henstiller Rådet til medlemsstaterne at vedtage bestemmelserne om tildeling af kompetence som omhandlet i artikel 1 og 2 i denne afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser som fastsat i EF-traktatens artikel 229 A. Af hensyn til gennemsigtigheden og for at sikre, at Rådet kan følge udviklingen, skal medlemsstaterne snarest muligt give Rådet meddelelse om de nødvendige foranstaltninger, der skal træffes, og om vedtagelsen heraf.

Artikel 4 – Ikrafttræden

Denne artikel fastsætter, hvornår afgørelsen og den deri fastsatte tildeling af kompetence til Domstolen træder i kraft. Ikrafttrædelsen er afhængig af to forhold. For det første kan afgørelsen først træde i kraft, når medlemsstaterne har meddelt, at de tiltræder kompetencetildelingen, efter at de har vedtaget de nødvendige bestemmelser i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser som fastsat i EF-traktatens artikel 229 A og artikel 3 i nærværende afgørelse. Når medlemsstaterne har foretaget denne meddelelse, kan afgørelsen om at tillægge Domstolen kompetence fra medlemsstaterne dog ikke automatisk træde i kraft. Rådet nåede den 3. marts 2003 til enighed om en fælles politisk linje, hvorefter nationale retter skal have kompetence i en overgangsperiode, hvor der allerede meddeles EF-patenter, men hvor EF-retsinstansen, der skal oprettes senest i 2010, endnu ikke er oprettet. For at undgå en situation, hvor der meddeles EF-patenter, men hvor der ikke er nogen kompetent retsinstans, ved hvilken rettigheder kan håndhæves, må kompetencetildelingen ikke finde sted på et tidspunkt, hvor EF-retsinstansen endnu ikke har påbegyndt sin virksomhed. Derfor bør nærværende afgørelse desuden først træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende af en meddelelse fra Domstolens præsident, hvori denne fastslår, at EF-Patentretten og patentappellafdelingen i Retten i Første Instans gyldigt er blevet oprettet.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om tildeling af kompetence til Domstolen til at afgøre tvister om EF-patenter

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 229 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd opfordrede ved sit møde i Lissabon i marts 2000 til, at der blev taget de nødvendige skridt til at øge Den Europæiske Unions konkurrenceevne i en moderne videnbaseret økonomi, og understregede vigtigheden af en effektiv patentbeskyttelse i hele Fællesskabet.
- (2) Patentbeskyttelsessystemet har hidtil været kendetegnet ved patenter, der meddeles af en national patentmyndighed i en medlemsstat eller af Den Europæiske Patentmyndighed med virkning i en medlemsstat, og ved håndhævelse af patentrettighederne ved de nationale retter i den pågældende medlemsstat.
- (3) Den europæiske innovative industri er afhængig af en effektiv retlig beskyttelse af sine opfindelser i hele Fællesskabet. Indførelsen af et EF-patentsystem, som omfatter et EF-enhedspatent og muligheden af at håndhæve en sådan rettighed ved en EF-retsinstans, der oprettes senest i 2010 efter en overgangsperiode, hvor de nationale retter fortsat er kompetente, vil tilvejebringe de manglende led i et fuldstændigt patentbeskyttelsessystem i EU.
- (4) Ved Rådets forordning (EF) nr. .../2003 af ... 2003 om EF-patent⁴ indføres der EF-patentrettigheder. Indehavere af sådanne rettigheder opnår beskyttelse af deres opfindelser i hele Fællesskabet i henhold til de ensartede regler i forordningen.
- (5) Domstolen bør tillægges kompetence til at afgøre visse tvister om EF-patenter.

¹ EUT C

² EUT C

³ EUT C

⁴ EUT L

- (6) Den kompetence, der tillægges Domstolen, skal udøves af EF-Patentretten i medfør af Rådets afgørelse nr. .../2003⁵, der er vedtaget med hjemmel i traktatens artikel 225 A og 245. I henhold til disse artikler kan der oprettes særlige retsinstanser, der er knyttet til Retten i Første Instans, og som i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder.
- (7) I henhold til traktatens artikel 225, stk. 2, har Retten i Første Instans kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af de i medfør af traktatens artikel 225 A oprettede særlige retsinstanser. De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans efter en appel af afgørelser truffet af EF-Patentretten, kan i henhold til traktatens artikel 225, stk. 2, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng skades –

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Tildeling af kompetence til Domstolen

Domstolen har enekompetence med hensyn til følgende:

- a) krænkelse af EF-patenter og supplerende EF-beskyttelsescertifikater eller disses gyldighed
- b) udnyttelse af opfindelser efter bekendtgørelsen af ansøgningen om EF-patent eller en rettighed på grundlag af tidligere udnyttelse af opfindelsen
- c) foreløbige og bevissikrende forholdsregler inden for det tildelte sagsområde
- d) erstatning eller godtgørelse under de i litra a), b) og c) omhandlede omstændigheder
- e) ikendelse af tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af en afgørelse eller kendelse, der indebærer en forpligtelse til handling eller undladelse.

Artikel 2

Overgangsbestemmelse

Domstolen har ikke kompetence i sager, der allerede er anlagt ved en national ret på det tidspunkt, hvor denne afgørelse træder i kraft.

⁵ EUT L

Artikel 3

Medlemsstaternes vedtagelse

Rådet henstiller til medlemsstaterne at vedtage bestemmelserne i artikel 1 og 2 i denne afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Medlemsstaterne giver snarest muligt Rådet meddelelse om de nødvendige foranstaltninger, der skal træffes, og om vedtagelsen heraf.

Artikel 4

Ikrafttræden

Når den sidste medlemsstat har meddelt Rådet, at den tiltræder denne afgørelse, træder afgørelsen i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* af en meddelelse fra Domstolens præsident, hvori denne fastslår, at EF-Patentretten og patentappellafdelingen i Retten i Første Instans gyldigt er blevet oprettet.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Rådets vegne
Formand
[...]

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

Politikområde: Industriel ejendomsret

Aktiviteter: Oprettelse af en domstolsordning for EF-patenter

**TITEL: FORSLAG TIL RÅDETS AFGØRELSE OM TILDELING AF KOMPETENCE TIL DOMSTOLEN
TIL AT AFGØRE TVISTER OM EF-PATENTER**

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE)

Domstolsordningen for EF-patenter oprettes ved to rådsafgørelser. Ved nærværende afgørelse, der er baseret på EF-traktatens artikel 229 A, tillægges Domstolen kompetence med hensyn til EF-patenter. Den anden afgørelse, der er baseret på EF-traktatens artikel 225 A og 245, og om hvilken Kommissionen fremsætter et separat forslag, indeholder de nødvendige bestemmelser om oprettelse af EF-Patentretten og om appel til Retten i Første Instans. Virkningerne for budgettet fremgår af denne anden afgørelse, for så vidt angår personaleressourcer og andre administrationsudgifter. Der skal udnævnes dommere, justitssekretærer, assisterende referenter og andet personale, og der skal stilles retssale, kontorlokaler og udstyr til rådighed. Det foreliggende forslag omhandler dog alene tildelingen af kompetence til Domstolen og indebærer ingen forpligtelser for Fællesskabets budget. Afgørelsen træder først i kraft, når domstolsordningen er oprettet, dvs. på dagen for offentliggørelsen af en meddelelse fra Domstolens præsident, hvori denne fastslår, at EF-Patentretten og patentappelaafdelingen i Retten i Første Instans gyldigt er blevet oprettet.

Forslaget indeholder derfor ingen tal om de finansielle virkninger af domstolsordningen for EF-patenter. De udførlige tal findes i finansieringsoversigten i bilaget til Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om oprettelse af EF-Patentretten og om appel til Retten i Første Instans.

2. SAMLEDE TAL

Ikke relevant (se punkt 1).

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Ikke relevant (se punkt 1).

4. RETSGRUNDLAG

EF-traktatens artikel 229 A.

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger

5.1.1. Mål

Den foreslåede rådsafgørelse er et led i det overordnede projekt at oprette EF-patentsystemet. Ved revision af den europæiske patentkonvention og Fællesskabets tiltrædelse af konventionen skal Den Europæiske Patentmyndighed have beføjelse til at meddele EF-patenter, som giver patenthaverne rettigheder i henhold til Rådets forordning om EF-patenter. Tvister om bl.a. krænkelse af disse rettigheder og om deres gyldighed skal efter en overgangsperiode indbringes for en EF-retsinstans. Ved disse foranstaltninger ændres patentbeskyttelsessystemet i Europa, som har været kendetegnet ved nationale patenter, der håndhæves ved nationale retter, og der foretages de nødvendige tilpasninger for at imødekomme europæisk industri, som i stadig større udstrækning har grænseoverskridende aktiviteter i det indre marked. Foranstaltningerne er bestemt til at øge EU's innovative industriers konkurrenceevne ved at indføre en ensartet patentbeskyttelse for hele Fællesskabet, som kan håndhæves ved én enkelt EF-retsinstans, hvis afgørelser har virkning for hele Fællesskabet.

Som led i dette overordnede projekt oprettes domstolsordningen for EF-patenter ved to rådsafgørelser. Kommissionen har fremsat et separat forslag om oprettelse af EF-Patentretten og om appel til Retten i Første Instans. Formålet med nærværende forslag er at tillægge Domstolen kompetence med hensyn til EF-patenter, som vil blive udøvet af den nyoprettede EF-Patentret som første instans og af Retten i Første Instans efter en appel.

5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen

Det blev erkendt for flere årtier siden, at der bør oprettes et patentsystem, der gælder for hele Fællesskabet. Det første initiativ til at oprette et sådant system resulterede i den europæiske patentkonvention af 5. oktober 1973, som harmoniserede Den Europæiske Patentmyndigheds meddelelse af europæiske patenter, men som hverken indeholdt bestemmelser om de rettigheder, der er knyttet til et sådant patent, eller oprettede én enkelt retsinstans med kompetence til at afgøre tvister. Dette henhørte stadig under de enkelte kontraherende staters nationale lovgivning og domsmyndighed. I et andet initiativ forsøgte medlemsstaterne at indføre et EF-patent på grundlag af en international aftale, herunder også en integreret retsinstans. EF-patentkonventionen blev undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975 og efterfulgtes den 15. december 1989 af en aftale om EF-patenter, som indeholdt en protokol om bilæggelse af retstvister vedrørende krænkelse af EF-patenter og vedrørende dissens gyldighed. Konventionen er dog aldrig trådt i kraft. Som led i Det Europæiske Råd i Amsterdam i juni 1997 (handlingsplanen for det indre marked) udsendte Kommissionen en grønbog om patentering som innovationsfremme. Høringerne om grønbogen, herunder de bemærkninger, der blev fremsat under høringen den 25. og 26. november 1997, viste, at der var klar tilslutning til oprettelsen af et EF-patentsystem. Endelig tog Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000 sagen op og opfordrede til at oprette et EF-patentsystem. Rådet nåede den 3. marts 2003 til enighed om en fælles politisk linje om en række centrale punkter i EF-patentsystemet, herunder aspekterne vedrørende domstolsordningen, og opfordrede til at oprette EF-Patentretten på grundlag af EF-traktatens artikel 225 A.

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten

Ikke relevant (se punkt 1).

5.3. Gennemførelsesmetoder

Ikke relevant (se punkt1).

6. FINANSIELLE VIRKNINGER

Ikke relevant (se punkt 1).

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Ikke relevant (se punkt 1).

8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

8.1. Resultatopfølgningssystem

Rådet fastlagde i den fælles politiske linje, det nåede til enighed om den 3. marts 2003, en revisionsklausul (punkt 5) i forbindelse med EF-patentsystemet, herunder også domstolsordningen. For så vidt angår nærværende afgørelse, skal den kompetence, Domstolen tillægges, tages op til revision vedrørende sagsområdet på grundlag af erfaringerne. Kommissionen skal høre Domstolen og de berørte parter for at indsamle oplysninger om, hvordan domstolsordningen for EF-patenter fungerer, og den skal evaluere de indsamlede oplysninger og om nødvendigt fremsætte forslag om ændring af den gældende afgørelse.

8.2. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres?

I henhold til den fælles politiske linje, Rådet nåede til enighed om den 3. marts 2003, aflægger Kommissionen fem år efter meddelelsen af det første EF-patent rapport om, hvordan alle aspekter af EF-patentet fungerer, herunder domstolsordningen. Der vil blive foretaget yderligere revision regelmæssigt.

9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Ikke relevant. Forslaget omhandler tildeling af kompetence til Domstolen med hensyn til EF-patenter, hvilket ikke er et politikområde, hvor der er fare for svig.

KONSEKVENSANALYSE

FORSLAGETS KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE, HERUNDER ISÆR SMÅ OG MELLEMLISTE VIRKSOMHEDER (SMV'er)

FORSLAGETS TITEL

Forslag til Rådets afgørelse om tildeling af kompetence til Domstolen til at afgøre tvister om EF-patenter.

DOKUMENTETS REFERENCENUMMER

[...]

FORSLAGET

1. Hvorfor er der i betragtning af nærhedsprincippet behov for en EF-lovgivning på området, og hvad er hovedformålet?

Formålet med EF-patentsystemet er at indføre en patentbeskyttelse i hele Fællesskabet, som kan håndhæves ved én enkelt ret, der arbejder efter ensartede regler, og hvis afgørelser har virkning for hele Fællesskabet. Denne målsætning kan kun nås på fællesskabsplan.

KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE

2. Hvem berøres af forslaget?

– Hvilken erhvervssektor berøres?

Alle erhvervssektorer, der beskæftiger sig med tekniske opfindelser, som kan beskyttes ved patent, berøres af EF-patentsystemet. De kan i tilfælde af tvister blive part i en sag ved EF-Patentretten og efter en appel ved Retten i Første Instans i det omfang, Domstolen er tillagt kompetence.

– Berøres SMV'er i højere grad end store virksomheder?

Virksomheder af enhver størrelse kan blive part i tvister om EF-patenter ved EF-Patentretten. Indehaveren af et EF-patent kan f.eks. som sagsøger være interesseret i at håndhæve de rettigheder, der er knyttet til EF-patentet, ved EF-Patentretten. Tredjemand kan som sagsøger være interesseret i at anfægte gyldigheden af et EF-patent, der giver indehaveren eksklusive rettigheder, og som tredjemand mener er ugyldigt. Som sagsøgt kan rettighedshaveren være interesseret i at forsvare sit patents gyldighed eller som tredjemand at forsvare sig mod en påstået krænkelse af et EF-patent.

EF-patentsystemet skal gøre det mere attraktivt for især SMV'er at patentere opfindelser, hvilket særlig vil øge betydningen for disse virksomheder. Hidtil meddeles patenter i eller med virkning for enkelte medlemsstater, og håndhævelsen

skal ske ved de nationale retter i de respektive medlemsstater i henhold til deres nationale patentret og deres nationale retsplejelov, hvilket er særlig omstændeligt for SMV'er. Med domstolsordningen for EF-patenter vil det blive muligt at håndhæve en enhedspatentrettighed, der gælder for hele Fællesskabet, som led i én enkelt retssag efter fælles regler.

3. Hvilke foranstaltninger skal virksomhederne træffe i henhold til forslaget?

Konsekvenserne for virksomhederne vil kun kunne mærkes i tilfælde af retssager om et EF-patent. I så fald skal de gøre sig bekendt med procedurereglerne ved EF-Patentretten.

4. Hvilke økonomiske virkninger forventes forslaget at få?

Forslaget vil kun få økonomiske virkninger i forbindelse med de øvrige retsakter om oprettelse af et EF-patentsystem. EF-patentsystemet som helhed vil have positive økonomiske virkninger. Dette gælder særlig:

– For investeringerne og oprettelsen af nye virksomheder?

EF-patentsystemet vil få positive virkninger for investeringerne som følge af en bedre retlig beskyttelse af opfindelser i hele Fællesskabet. Afkastet af investeringerne i innovative teknologier vil blive mere sikkert og virke som incitament til yderligere investeringer. Desuden vil virksomhederne, da det vil blive billigere at sikre en bedre retlig beskyttelse, kunne udnytte deres eksisterende FoU-midler mere effektivt, hvilket vil resultere i flere opfindelser, hvilket igen vil fremme investeringerne i den økonomiske udnyttelse af disse opfindelser. Da en effektiv patentbeskyttelse ofte er det retlige grundlag for en virksomhed med økonomisk succes, vil en mere omfattende, enklere og billigere patentbeskyttelse fremme oprettelsen af nye virksomheder.

– For virksomhedernes konkurrenceevne?

EF-patentsystemet vil ikke kun gøre patentbeskyttelsen mere effektiv, enklere og billigere for de virksomheder, der allerede gør brug af patentbeskyttelse, men vil også gøre det lettere for andre virksomheder, især SMV'er, at udtage patent. Muligheden for at beskytte en opfindelse og dermed de forbundne investeringer i den med virkning for hele Fællesskabet vil gøre alle virksomheder, der gør brug af denne mulighed, bedre rustede til konkurrencen i det indre marked. Desuden vil europæisk industris konkurrenceevne blive øget på verdensplan i forhold til de vigtigste handelspartnere og konkurrenter. I dag er patentbeskyttelsen i f.eks. USA eller Japan betydeligt billigere end i Europa efter det nationale og det europæiske patentsystem. Det er derfor langt billigere for virksomhederne i USA og Japan at udvikle patenterede produkter, som senere markedsføres på verdensplan. EF-patentsystemet skal fjerne denne barriere for den europæiske industris konkurrenceevne.

– For beskæftigelsen?

Øgede investeringer i innovative teknologier og en styrkelse af den europæiske industris konkurrenceevne vil føre til oprettelse af nye arbejdspladser. Der forventes nye arbejdspladser inden for alle former for tekniske områder og dermed forbundne sektorer. Det vil især være til gavn for moderne innovative teknologier, som spiller en stadig større rolle i en videnbaseret global økonomi.

5. Indeholder forslaget foranstaltninger, der tager højde for SMV'ernes særlige situation (lempeligere eller særlige krav)?

Ikke relevant. Der kan ikke sondres mellem virksomhedernes størrelse i forbindelse med sagsområdet for den kompetence, der tillægges Domstolen.

HØRING AF DE BERØRTE KREDSE

6. Liste over organisationer, som er hørt om forslaget, og en kortfattet redegørelse for deres væsentligste synspunkter:

Det blev erkendt for flere årtier siden, at der bør oprettes et patentsystem, der gælder for hele Fællesskabet. Det første initiativ til at oprette et sådant system resulterede i den europæiske patentkonvention af 5. oktober 1973, som harmoniserede Den Europæiske Patentmyndigheds meddelelse af europæiske patenter, men som hverken indeholdt bestemmelser om de rettigheder, der er knyttet til et sådant patent, eller oprettede én enkelt retsinstans med kompetence til at afgøre tvister. Dette henhørte stadig under de enkelte kontraherende staters nationale lovgivning og domsmyndighed. I et andet initiativ forsøgte medlemsstaterne at indføre et EF-patent på grundlag af en international aftale, herunder også en integreret retsinstans. EF-patentkonventionen blev undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975 og efterfulgtes den 15. december 1989 af en aftale om EF-patenter, som indeholdt en protokol om bilæggelse af retstvister vedrørende krænkelse af EF-patenter og vedrørende disses gyldighed. Konventionen er dog aldrig trådt i kraft. Som led i Det Europæiske Råd i Amsterdam i juni 1997 (handlingsplanen for det indre marked) udsendte Kommissionen en grønbog om patentering som innovationsfremme. Høringerne om grønbogen, herunder de bemærkninger, der blev fremsat under høringen den 25. og 26. november 1997, viste, at der var klar tilslutning til oprettelsen af et EF-patentsystem. Endelig tog Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000 sagen op og opfordrede til at oprette af et EF-patentsystem. Rådet nåede den 3. marts 2003 til enighed om en fælles politisk linje om en række centrale punkter i EF-patentsystemet, herunder aspekterne vedrørende domstolsordningen, og opfordrede til at oprette EF-Patentretten på grundlag af EF-traktatens artikel 225 A.